

Tillaga

Viðtakandi: Velferðarráð

Sendandi: Regína Ásvaldsdóttir, sviðsstjóri

Efni tillögu: Aðgerðir vegna Covid-19 veirufaraldursins.

Lagt er til að velferðarráð samþykki eftirfarandi tillögur um eingreiðslur og tilslakanir á reglum um fjárhagsaðstoð frá Reykjavíkurborg vegna Covid-19 faraldursins. Áætlaður kostnaður miðað við þriggja mánaða tímabil getur verið á bilinu 20 m.kr. til 25 m.kr. miðað við gefnar forsendur í meðfylgjandi kostnaðarmati.

1. Lagt er til að forsjáraðili sem fékk fjárhagsaðstoð til framfærslu í jan - mars 2020 fái eingreiðslu með hverju barni sem er með lögheimili hjá forsjáraðila sem nemur 20.000 kr. Framangreind aðstoð skal greidd á grundvelli 16. og 27. gr. reglna um fjárhagsaðstoð frá Reykjavíkurborg.
2. Lagt er til að tilslakanir verði gerðar á tilteknum ákvæðum í reglum Reykjavíkurborgar um fjárhagsaðstoð, sem hér segir:
 - a) Á **6. og 7. mgr. 8. gr.** er fjallar um umsóknir og nauðsynleg fylgigögn, þannig að fallið verði frá kröfu um að þeir einstaklingar sem eru án bótaréttar skili inn staðfestingarskjali um virka atvinnuleit;
 - b) á **1. - 4. mgr. 11. gr.** er fjallar um grunnfjárhæðir fjárhagsaðstoðar, þannig að umsækjandi um fjárhagsaðstoð sem er í hjónabandi og maki hans staddur erlendis, fái greidda fjárhagsaðstoð í tvo mánuði samkvæmt einstaklingskvarða (en ekki fjárhæð sem nemur hálfum hjónakvarða);
 - c) á **12. gr.**, er fjallar um tekjur og eignir umsækjanda í mánuðinum á undan, þannig að tekjur fyrri mánaðar, allt að 300.000 kr., dragist ekki frá fjárhæð fjárhagsaðstoðar í fyrsta umsóknarmánuði. Þá er lagt til að heimilt verði að líta framhjá því skilyrði að umsækjandi um fjárhagsaðstoð eigi ekki eignir utan íbúðarhúsnæðis og eina fjölskyldubifreið;

Þegar hafa verið gerðar ýmsar tímabundnar tilslakanir á verklagi með reglum Reykjavíkurborgar um fjárhagsaðstoð, sem staðfestar voru af velferðarráði 22. apríl sl. og fela þær ekki í sér viðbótarkostnað. Nánar er gerð grein fyrir þeim í greinargerð.

Aðgerðir þessar taka gildi frá og með 1. maí 2020 og gilda til 30. júní 2020.

Halda skal sérstaklega utan um þau mál sem samþykkt eru á grundvelli framangreindra tillagna og fjölda þeirra í málaskrá velferðarsviðs.

Greinargerð:

Í byrjun þessa árs var neyðarstjórn velferðarsviðs virkjuð vegna Covid-19 veirufaraldursins. Ýmsir undirhópar voru settir á laggirnar sem tóku til aðgerða sem miðuðu að smitvörnum og að draga úr útbreiðslu veirunnar. Nú er svo komið að huga þarf að öðrum afleiðingum veirufaraldursins, þ.e. fjárhagslegum og félagslegum áhrifum. Skráð atvinnuleysi mældist 5% í febrúar og hefur Vinnumálastofnun spáð því að það geti farið upp í allt að 17% í apríl. Ljóst er að afleiðingar munu koma fram hjá þeim fjölmörgu viðkvæmu hópum sem eru í þjónustu velferðarsviðs, s.s. börnum og fjölskyldum, eldri borgurum, fötluðu fólki, jaðarsettum hópum, útlendingum, flóttafólki og þeim tekjulægstu.

Þetta er ekki í fyrsta skipti sem velferðarsvið stendur frammi fyrir vanda sem ógnar fjárhagsafkomu ákveðinna hópa Reykjavíkurborgar. Skemmst er að minnast þeirra aðstæðna sem sem sköpuðust við hrun íslensku bankanna árið 2008 þegar atvinnuleysi mældist 10,5% þegar mest var. Viðbrögð velferðarsviðs á fyrstu mánuðum eftir bankahrunið voru að gefa út tímabundin tilmæli til starfsmanna þjónustumiðstöðva er luttu að ýmsum tilslökunum á framkvæmd fjárhagsaðstoðar.

Tillögurnar sem að ofan greinir eru í stórum dráttum sambærilegar þeim aðgerðum sem gripið var til í bankahruninu 2008 en nú er þó meiri áhersla lögð á að aðstoða barnafjölskyldur. Árið 2008 var vikið frá því skilyrði fyrir fjárhagsaðstoð að umsækjendur framvísuðu minnisblaði atvinnuleitenda og heimilt var að líta fram hjá því skilyrði að umsækjandi um fjárhagsaðstoð ætti ekki eignir utan íbúðarhúsnæðis og fjölskyldubíls, s.s. tjaldvagn, aukabíl eða aðrar stórar eignir. Ekki var þó heimilt að líta fram hjá því skilyrði að horfa til tekna mánuðinn sem sótt var um og mánuðinn þar á undan, eins og nú er lagt til. Hins vegar var atvinnulausum veitt tímabundin heimild til að hafa opið virðisaukaskattsnúmer samhliða því að viðkomandi fékk greiddar atvinnuleysisbætur og heimilað var að tekjur einstaklings vegna þeirrar starfsemi gætu numið allt að 100.000 kr. á mánuði. Að svo stöddu er ekki lögð til samskonar heimild í framangreindum tillögum en nauðsynlegt er að fylgjast með nefndum hóp og kanna vel hvort þörf til aðstoðar skapist. Nú er hins vegar gengið lengra í átt að styrkja barnafjölskyldur 20.000 kr. eingreiðslu með hverju barni, en ljóst er að aukin viðvera á heimilum hefur aukið útgjöld þeirra til muna. Þá er lagt til að þeir sem eiga maka sem eru „fastir“ erlendis fái fulla fjárhagsaðstoð einstaklings (kr. 207.709) en ekki hálfan hjónakvarða (kr. 166.167) líkt og venjan er. Þetta mun m.a. koma sér vel fyrir flóttamenn sem eru hérlendis og bíða eftir fjölskyldusameiningu og þurfa t.d. að standa straum af hárrí húsaleigu.

Þá hefur velferðarráð þegar staðfest tímabundnar tilslakanir á reglum um fjárhagsaðstoð hvað varðar skil á gögnum en þær eru eftirfarandi:

- Heimilt er að gera umsókn til þriggja mánaða í stað eins mánaðar þegar sótt er um á pappír.
- Heimilt er að framlengja gildistíma þegar framlagðra læknisvottorða í stað þess að óska eftir nýjum.
- Veita má eftir atvikum undanþágu í einn mánuð á skriflegri undirritun endurnýjaðra umsókna um fjárhagsaðstoð ef brýn þörf skapast.
- Ef einstaklingur er viðtakandi fjárhagsaðstoðar til framfærslu og getur ekki sótt rafrænt um má gera undanþágu á undirritun umsóknar á pappír eða taka við beiðni gegnum tölvupóst/síma.
- Kvittunum fyrir útlögðum kostnaði má skila inn með skönnun/mynd í tölvupósti eða með því að setja þær í pósthólf.
- Þeir notendur sem óska eftir að umsóknum sé áfrýjað til velferðarráðs geta sent tölvupóst þar um eða getið þess munnlega.

Fylgiskjöl:

- Kostnaðarmat skrifstofu fjármála- og rekstrar á velferðarsviði.
- Minnisblað sviðsstjóra um líklegar sviðsmyndir um fjölgun á fjárhagsaðstoð vegna Covid-19
- Jafnréttisskimun.